

**Глухівський національний педагогічний
університет імені Олександра Довженка**

Олена Чумаченко, Нікіта Поскрипко

ПУТІВНИК ІНСТИТУТАМИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

In the framework of implementation of the Erasmus+ Jean Monnet Modules European Political Integration: Historical Retrospective and Nowadays" 621046-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-MODULE.

The sole responsibility for the content of this document lies with the authors. It does not necessarily reflect the opinion of the European Union. The European Commission is not responsible for any use that may be made of the information contained therein

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Глухів 2023

**Ministry of Education and Science of Ukraine
Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University**

Olena Chumachenko, Nikita Poskrypko

GUIDE TO THE EU INSTITUTIONS

Book for reading

In the framework of implementation of the Erasmus+ Jean Monnet Modules European Political Integration: Historical Retrospective and Nowadays" 621046-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-MODULE

The sole responsibility for the content of this document lies with the authors. It does not necessarily reflect the opinion of the European Union. The European Commission is not responsible for any use that may be made of the information contained therein

Hlukhiv 2023

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ISBN 978-966-376-125-1

Затверджено Вченою радою Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка, протокол № 4 від 06.12.2023
Approved by the decision of the Academic Council of Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University, Protocol №4 of 06.12.2023

Чумаченко О., Поскрипко Н. Путівник інститутами Європейського Союзу . Довідкове видання (в межах реалізації проєкту Erasmus+ Jean Monnet Modules European Political Integration: Historical Retrospective and Nowadays" 621046-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-MODULE). Глухів, 2023. 70 с.

Chumachenko O., Poskrypko N. Guide to the EU institutions. Book for reading (in the framework of implementation of the Erasmus+ Jean Monnet Modules European Political Integration: Historical Retrospective and Nowadays" 621046-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-MODULE. Hlukhiv, 2023. 70 p.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Курок О.І., доктор історичних наук, професор, ректор Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

Гонюкова Л.В., доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри публічної політики Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка

REVIEWERS:

Kurok O.I., doctor of historical sciences, professor, rector of Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University;

Honiukova L.V., Doctor of Science in Public Administration, Professor, Professor of Public Administration Department, Educational and Research Institute of Public Administration and Civil Service, Taras Shevchenko National University of Kyiv

© Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка

ВСТУП. ІНСТИТУТИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Історія Європейського Союзу – це історія значного успіху. Трохи більше ніж за півстоліття йому вдалося те, що раніше вважалося неможливим - забезпечити мир і процвітання в Європі. Він започаткував єдину європейську валюту (євро) і «єдиний ринок» без кордонів, де товари, люди, послуги та капітал можуть вільно переміщуватися. На сьогоднішній день Європейський Союз – це потужний політичний та економічний гравець, що охоплює 27 країн, а ще 11 бажають до них приєднатися.

Європейський Союз – це ідея. Ідея не лише того, що Європа має бути економічно, політично та культурно об'єднаною, але й ідея того, що це має бути демократичне об'єднання. Саме демократичність лежить в основі функціонування ЄС і саме їй Союз завдячує своєму успіху.

Європейський Союз — це унікальне наддержавне утворення.

Це не федерація, як США і не міжнародна організація для співпраці, як ООН. Країни, що є членами Європейського Союзу, залишаються незалежними суверенними націями, але вони добровільно віддають частину свого суверенітету, щоб отримати силу та світовий вплив, якого жодна з них не могла б мати самотійно. Це означає, що **вони погоджуються на те, щоб рішення приймалися на європейському рівні демократично спільними інститутами.**

ЩО ТАКЕ ІНСТИТУТИ ЄС?

Інститути Європейського Союзу – наднаціональні органи, що забезпечують його функціонування як демократичного наддержавного утворення. Їх можна розглядати як аналог органів державної влади в національних країнах або спеціальних уповноважених установ. Протягом історії розвитку європейського об'єднання, дого-

вори що просували це процес постійно впливали на інститути Європейського Союзу, утворюючи нові, або розширюючи повноваження тих, що вже існували. 1 грудня 2009 року набрав чинності Лісабонський договір, який затвердив ту систему інститутів, яка є чинною на сьогоднішній день.

Існує 7 інститутів Європейського Союзу. 4 з них – це основні органи прийняття рішень, які спільно забезпечують напрямок політики Союзу та відіграють різні ролі в законотворчому процесі:

Європейська Рада — представляє голів держав і урядів країн ЄС. Вона визначає загальний політичний напрям і пріоритети Європейського Союзу.

Європейський Парламент — представляє громадян країн ЄС і обирається ними безпосередньо. Він приймає рішення щодо європейських законів спільно з Радою Європейського Союзу і затверджує бюджет ЄС.

Рада Європейського Союзу — представляє уряди країн ЄС. Вона є місцем зустрічі національних міністрів від кожного уряду для ухвалення законів і координації політики.

Європейська Комісія — представляє спільні інтереси Європейського Союзу і є його головним виконавчим. Вона висуває пропозиції щодо нових законів, керує політикою ЄС, бюджетом і забезпечує правильне застосування країнами спільного європейського законодавства.

Робота цих інститутів доповнюється роботою інших 3 установ, які відповідають за управління судовими, фінансовими та зовнішніми аспектами аудиту Європейського Союзу.

Європейський Суд забезпечує дотримання законодавства Європейського Союзу, а також правильне тлумачення та застосування Договорів.

Європейський Центральний Банк (ЕЦБ) очолює Європейську систему центральних банків і відповідає за стабільність цін, монетарну політику та політику валютного курсу в єврозоні. Також він підтримує економічну політику ЄС.

Європейський Суд Аудиторів (ЕСА) діє як незалежний охоронець фінансових інтересів громадян Європейського Союзу і сприяє покращенню фінансового менеджменту ЄС, просуванню підзвітності та прозорості. Він перевіряє ефективність та доцільність використання бюджетних коштів ЄС.

ЯК ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ ПРИЙМАЄ РІШЕННЯ?

Рішення щодо політики ЄС зазвичай приймаються за допомогою **звичайної законодавчої процедури** (раніше відомої як процедура «спільного прийняття рішень»). Це процес, у якому 4 основні інституції досягають згоди щодо законодавства.

Інститути Європейського Союзу приймають рішення таким чином:

1. Глави держав і урядів у Європейській Раді приймають рішення щодо загальної політики.
2. Європейська Комісія на основі рішень Європейської Ради планує політику ЄС вносить пропозиції щодо нових законів до Ради ЄС та Європейського Парламенту.
3. Європейський Парламент і Рада ЄС спільно розглядають пропозиції та ухвалюють рішення

Існує також **спеціальна законодавча процедура**, яка використовується у виключних випадках. На практиці вона полягає у тому, що єдиним законодавцем стає Рада Європейського Союзу, а Європейський Парламент лише узгоджує його рішення або надає консультації.

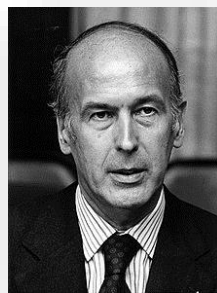
ЄВРОПЕЙСЬКА РАДА

Європейську Раду, з огляду на її роль та функції, називають по різному: «колективний президент», «двигун євроінтеграції», «вищий політичний авторитет» тощо. Одні лише ці назви дають зрозуміти вагоме місце цього інституту в системі політичного керівництва Європейського Союзу. На сьогоднішній день саме Європейська Рада заслуговує на звання «вищого політичного органу об'єднаної Європи».

ІСТОРИЧНА ДОВІДКА

Європейська Рада народилася як неформальне зібрання (саміт) лідерів країн-членів Спільноти. Своєму створенню Рада завдячує президенту Франції Валері Жискар д'Естену. На Паризькому саміті в грудні 1974 р. він висунув ідею створення неформального форуму для обговорення належних проблем між главами держав та урядів. На цей момент потреба у такому форумі вже ясно відчувалась серед членів Європейської Спільноти. Таким чином, **створення Європейської Ради дало більшої ваги національним урядам у справах Європи**. Європейська Рада вперше зібралася 11 березня 1975 р. у Дубліні.

Поступово Рада все більше набувала ті риси, які вона має сьогодні. У 1987 році вона вперше згадується у офіційному документі Спільноти — Єдиному Європейському акті. Завдяки чому вона отримала політичну основу. Відтепер зустрічі глав держав і урядів набули формального статусу.

Валері Жискар д'Естен

1 листопада 1993 року набув чинності Маастрихтський договір. На основі розширеної Європейської Спільноти утворено Європейський Союз. Цей договір став важливою віхою не лише в процесі об'єднання Європи, але й в процесі становлення Європейської Ради як політичного інституту. Вона набула офіційного статусу. У Маастрихтському договорі на неї була покладена роль **надання імпульсу та визначення загальних політичних орієнтирів для розвитку ЄС.**

1 грудня 2009 року набув чинності Лісабонський договір, який реформує структуру ЄС і спосіб його функціонування. Європейська Рада отримала статус повноправного інституту Європейського Союзу. Вона отримала офіційно визнані і затверджені роль, склад і спосіб прийняття рішень. Таким чином, саме Лісабонський договір перетворив Європейську Раду на те, чим вона є сьогодні.

ЯКА РОЛЬ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ РАДИ?

Європейська Рада — це вищий політичний авторитет Європейського Союзу. Її **роль полягає у визначенні загального політичного напрямку та орієнтирів ЄС.** Ці напрями та орієнтири охоплюють перш за все сфери спільної зовнішньої політики та політики безпеки, а також сфери свободи, прав людини і правосуддя. **Таким чином,**

Європейська Рада виступає як політичне керівництво Європейського Союзу. У той же час, Європейська Рада не є законодавчим органом і не має відповідних повноважень. Саме тому, вона не може ухвалювати закони Європейського Союзу і не веде переговори від його імені.

Традиційно Європейська Рада визначає загальні політичні напрями та орієнтири Європейського Союзу шляхом ухвалення висновків під час своїх засідань. Ці висновки визначають конкретні питання, які викликають занепокоєння ЄС, і окреслюють конкретні дії, які необхідно вжити, або цілі, яких потрібно досягти. **Ці питання становлять «політичний порядок денний» Європейського Союзу.** Європейська Рада також ухвалює **«стратегічний порядок денний» — пріоритетні сфери для довгострокових дій і зосередженості ЄС.**

Європейська Рада також виконує роль арбітра. Вона використовує своє положення для вирішення суперечок між державами-членами та установами, а також для врегулювання політичних криз і розбіжностей щодо суперечливих питань і політики. Також, вона виступає як «колективне президентство» Європейського Союзу та ратифікує важливі документи (такі як міжнародні договори) та бере участь у переговорах щодо внесення змін до них. **Таким чином, Європейська Рада має функції виконавчого органу влади**

Європейська Рада відіграє важливу роль у процедурах призначення на високопоставлені посади на рівні ЄС. Так, Європейська Рада бере участь:

- у обранні президента Європейської Ради;
- у пропозиції кандидатури на пост президента Європейської Комісії;
- у призначенні особового складу Європейської Комісії;
- у призначенні Верховного представника Союзу із закордонних справ і політики безпеки;
- призначенні виконавчої ради Європейського Центрального Банку;

ЯКИЙ СКЛАД ЄВРОПЕЙСЬКОЇ РАДИ?

Європейська Рада — колегіальний орган. Він складається з президента Європейської Ради, президента Європейської Комісії та 27 представників країн-членів Європейського Союзу (по одному від кожної країни). Представником країни може бути глава держави або уряду.

Саміт Європейської Ради 26-27 жовтня 2023 року

ЯКУ РОЛЬ ВИКОНУЄ ПРЕЗИДЕНТ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ РАДИ?

Президент Європейської Ради є ключовою фігурою у функціонуванні цього інституту. Ця посада була запроваджена Лісабонським договором. До цього моменту, так само, як Європейська Рада була неформальним органом, так і голова Європейської Ради – неофіційною посадою. Цю роль виконував глава держави або уряд країни-члена, яка головує в Раді ЄС. Однак разом з формалізацією

діяльності Європейської Ради цей інститут отримав посаду постійного голови та представника.

Він обирається на 2,5 роки з можливістю переобрання лише один раз. Обрання відбувається у формі голосування, а для затвердження кандидата необхідна кваліфікована більшість голосів. Під час засідання Європейської Ради, на якому обговорюється питання виборів Президента, головує на цій частині засідання глава держави чи уряду, який представляє президентство.

Роль Президента Європейської Ради полягає в тому, щоб забезпечити підготовку, безперервність і згуртованість роботи Європейської Ради, а також представляти Європейський Союз за її межами.

Роль Президента визначена в статті 15 Договору про Європейський Союз (ДЄС). Зокрема, Президент Європейської Ради відповідає за:

- головування на засіданнях Європейської ради та просування її роботи
- забезпечення підготовки засідань Європейської Ради та безперервності їх роботи у співпраці з Президентом Комісії та на основі роботи конфігурації Ради із загальних справ
- сприяння згуртованості та консенсусу в Європейській Раді
- подання звіту Європейському парламенту після кожного засідання Європейської ради

Президент Європейської Ради представляє ЄС на 3 основних видах міжнародних самітів:

Двосторонні саміти	Багатосторонні саміти на міжнародному рівні	Багатосторонні саміти на рівні ЄС
Зустрічі між ЄС та його стратегічними партнерами. Такі саміти проводяться	Сюди входять саміти G7, G20 і Генеральна Асамблея ООН (ГА ООН).	Ці саміти включають Східне партнерство, ЄС-Африканський союз, ЄС-

<p>регулярно, зазвичай раз на рік, з такими країнами, як Японія, США, Росія, Південна Африка, Бразилія та Китай. Місця проведення самітів змінюються між Брюсселем і відповідною країною.</p>		<p>ASEM та ЄС-CELAC. Учасниками цих самітів є глави держав чи урядів усіх держав-членів ЄС, а також Президент Європейської Ради, Президент Європейської Комісії та відповідні глави держав чи урядів країн-учасниць.</p>
---	--	--

Європейську Раду з 2009 року очолювали три президенти:

Герман Ван Ромпей — перший Президент Ради

Дональд Туск — Президент Ради в 2014-2019 роках

Шарль Мішель — Президент Ради з 2019 року

Чинним президентом Європейської ради є Шарль Мішель. Він розпочав свій перший термін 1 грудня 2019 року. 24 березня

2022 року він був переобраний президентом на другий термін у два з половиною роки.

«Будинок Європи» в Брюсселі

ЯКИМ ЧИНОМ ПРАЦЮЄ ЄВРОПЕЙСЬКА РАДА?

Європейська Рада виконує свою роль під час зустрічей, які мають назву **самітів**. Вони відбуваються чотири рази на рік, зазвичай у березні, червні, жовтні та грудні. З жовтня 2003 року всі саміти Європейської Ради відбуваються в будівлі Європи в Брюсселі. Зазвичай вони відбуваються у четвер та п'ятницю.

На самітах головує Президент Європейської Ради. Окрім членів Європейської Ради у цих зустрічах беруть участь й інші посадові особи Європейського Союзу. Так, перед кожним самітом Президент Європейського Парламенту звертається до Європейської Ради, щоб окреслити погляди Парламенту. У самітах можуть брати участь та-

кож Верховний представник ЄС із закордонних справ і політики безпеки, а також Президент Європейського Центрального Банку. Крім цього, на саміт можуть бути запрошені Генеральний секретар НАТО чи Генеральний секретар ООН.

Результати самітів Європейської Ради представляються у вигляді висновків. **Висновки визначають позицію ЄС щодо ключових політичних питань, вони дають вказівки щодо роботи інших інституцій та органів ЄС і можуть зобов'язати Європейську Раду повернутися до конкретних питань у майбутньому.**

Висновки готуються за кілька тижнів до засідання. Президент складає перший проект і наступні редакції. Вони обговорюються постійними представниками країн-членів у Брюсселі (Coreper 2) і міністрами європейських справ, які зустрічаються у складі Ради із загальних справ. Лише після цієї процедури висновки ухвалюються на саміті Європейської Ради шляхом консенсусу між усіма країнами-членами ЄС. Це означає, що значна частина висновків буде узгоджена напередодні зустрічі, що дозволяє лідерам зосередитися на самітах на вирішенні інших невирішених питань.

Діяльність Європейської Рада найбільш помітна під час своїх самітів, однак вона не припиняється і в періоди між самітами. **Безперервність роботи Ради забезпечує Президент.** Він тісно консулюється з 27 главами держав або урядів, щоб стежити за прийняттям рішень та готуватися до майбутніх самітів. З цією метою Президент регулярно зустрічається з іншими членами Європейської Ради в Брюсселі, у столицях держав-членів і в режимі відеоконференції. Президент також часто спілкується з лідерами третіх країн. Ці контакти слугують для підготовки та подальшого розвитку дискусій у рамках Європейської Ради, а також міжнародних самітів ЄС.

За необхідності президент також може скликати спеціальні засідання Європейської Ради або неофіційні зустрічі.

ЯКИМ ЧИНОМ ЄВРОПЕЙСЬКА РАДА УХВАЛЮЄ РІШЕННЯ?

Європейська рада зазвичай приймає рішення **консенсусом** (тобто жоден член не виступає проти прийняття). Цей спосіб прийняття рішень, Європейська Рада використовує для прийняття висновків. Однак у деяких конкретних випадках, передбачених договорами ЄС (наприклад, для ухвалення правових актів), Європейська Рада приймає рішення шляхом голосування.

Існує **три способи голосування**: **одностайність**, кваліфікована більшість і проста більшість.

- **Одностайність передбачає одностайне прийняття рішення всіма членами Ради.** Вона потрібна, наприклад, для прийняття рішення щодо кількості членів Європейської Комісії. Коли Європейська Рада діє одностайно, утримання не перешкоджає прийняттю.
- **Під кваліфікованою більшістю розуміється 2/3 голосів.** Європейська Рада приймає рішення у такий спосіб, наприклад, коли створює список конфігурацій Ради або коли пропонує Європейському Парламенту кандидата на посаду Президента Комісії.
- Європейська Рада діє **простою більшістю** для ухвалення процедурних рішень відповідно до своїх правил процедури. **Цей спосіб голосування вимагає більше половини голосів для прийняття рішення.**

Рішення, прийняті шляхом голосування, вимагають наявності кворуму (тобто присутності двох третин членів). Будь-який член Європейської Ради може діяти від імені не більше ніж одного іншого члена. У проміжках між засіданнями Європейська рада може ухвалювати рішення з термінових питань шляхом письмового голосування, якщо президент пропонує використовувати цю процедуру і всі члени погоджуються. **Ні президент Європейської ради, ні президент Комісії не беруть участі в голосуванні.**

ПІДСУМУЄМО

- I. Європейська Рада — вищий політичний авторитет Європейського Союзу.
- II. Роль Європейської Ради полягає в надає імпульсу та визначає загальні політичні орієнтири для розвитку ЄС.
- III. Членами Європейської Ради є Президент Ради, Президент Європейської Комісії та 27 представників країн-членів ЄС (глави держав або урядів).
- IV. Європейська Рада діє в рамках самітів, які скликаються чотири рази на рік.
- V. Президент Європейської Ради забезпечує підготовку, безперервність і згуртованість роботи Європейської Ради, а також представляти Європейський Союз за її межами.
- VI. Європейська Рада приймає рішення шляхом консенсусу, однак у деяких випадках рішення приймаються шляхом голосування.

РАДА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

У системі інститутів Європейського Союзу окрім Європейської Ради існує також Рада Європейського Союзу (також відома як «Рада міністрів», або просто «Рада»). Для того, хто не знайомий з цією системою дуже легко їх сплутати. Однак, Європейська Рада та Рада Європейського Союзу це дві окремі інституції, що виконують різні функції та представляють різні ланки влади. **Спільним між ними є те, що Рада Європейського Союзу та Європейська Рада — це міжурядові форуми, учасники яких висловлюють і представляють позицію виконавчої влади своєї держави.**

Європейську Раду та Раду Європейського Союзу також не слід плутати з Радою Європи. Рада Європи — це не інститут ЄС. Це міжнародна організація з більш широким членством, яка базується в Страсбурзі та захищає права людини, демократію та верховенство права.

ІСТОРИЧНА ДОВІДКА

Свій початок Рада Європейського Союзу бере з 1952 року, коли було засновано Європейське товариство вугілля та сталі. **8 вересня цього ж року в Люксембурзі відбулося перше засідання «Спеціальної Ради Міністрів» товариства.** Саме ця установа стане прообразом майбутньої Ради. Однак на цьому етапі її повноваження обмежувалися лише контролем виконавчої ланки Європейського товариства вугілля та сталі — Вищого органу.

У 1957 році вступив у силу Римський договір, який заснував дві нові спільноти — Європейська економічна спільнота (ЄЕС) та Європейське товариство з атомної енергії (Євроатом). Разом із цим були

засновані і відповідні Ради. **25 січня 1958 року відбулося перше засідання Ради ЄЕС під головуванням міністра закордонних справ Бельгії Віктора Ларока.** Таким чином, у системі європейських спільнот одночасно діяли три Ради. Лише за результатами Договорів про Злиття 1967 та 1971 років була утворена єдина **Рада Співтовариства** для всіх трьох спільнот.

Маастрихтський договір 1 листопада 1993 року заклав підґрунтя для перетворення Ради на повноцінний інститут. Вона офіційно отримала назву «Рада Європейського Союзу». Разом з Європейським Парламентом та Європейською Комісією її було включено в систему «трьох стовпів» - Європейське Товариство, Спільна зовнішня політика та політика безпеки, політичне та юридичне співробітництво з кримінальних справ. **Вже на цьому етапі Рада стає одним з ключових елементів у системі прийняття рішень Європейського Союзу.**

Лісабонський договір від 1 грудня 2009 року значно реформував структуру Європейського Союзу, ліквідувавши систему трьох стовпів. Рада Європейського Союзу та Європейська Рада отримали статуси окремих інститутів та окремо прописані функції. **Для Ради ЄС була чітко визначена роль, структура та система прийняття рішень.**

ЯКА РОЛЬ РАДИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ?

Роль Ради Європейського Союзу полягає в представництві урядів країн-членів ЄС, прийнятті законів ЄС та координації політики ЄС

Основна мета Ради — діяти як один із двох органів законодавчої ланки ЄС. Разом з Європейським Парламентом вони служать для внесення змін, схвалення або відхилення пропозицій Європейської Комісії, яка має виключне право

пропонувати закони. **Разом з Парламентом Рада контролює бюджетні повноваження Союзу** — обговорює та приймає бюджет. **Раду ЄС можна розглядати як верхню палату законодавчого органу Союзу**, хоча офіційно це не вказано у жодному з офіційних документів.

Рада відповідає за координацію політики держав-членів у таких сферах		
<i>економічна та фінансова політика</i>	<i>освіта, культура, молодь і спорт</i>	<i>політика зайнятості</i>
Рада координує економічну, фінансову та бюджетну політику держав-членів	Рада ухвалює рамки політики ЄС і робочі плани в цих сферах, які визначають пріоритети співпраці між державами-членами та Комісією	Рада складає щорічні вказівки та рекомендації для держав-членів щодо ситуації із зайнятістю в ЄС

Крім законодавчих функцій, члени Ради також мають виконавчі обов'язки, такі як розробка спільної зовнішньої політики та політики безпеки та координація широкої економічної політики в Союзі. **Рада визначає та реалізує зовнішню політику та політику безпеки ЄС на основі керівних принципів, встановлених Європейською Радою.** Разом з Верховним представником ЄС із закордонних справ і політики безпеки Рада забезпечує єдність, послідовність і ефективність зовнішньої діяльності ЄС.

Рада укладає міжнародні договори. Вона надає мандат Комісії вести переговори від імені ЄС щодо угод між ЄС і країнами, що

не входять до нього, а також міжнародними організаціями. Наприкінці переговорів Рада приймає рішення про підписання та укладення угоди на основі пропозиції Комісії.

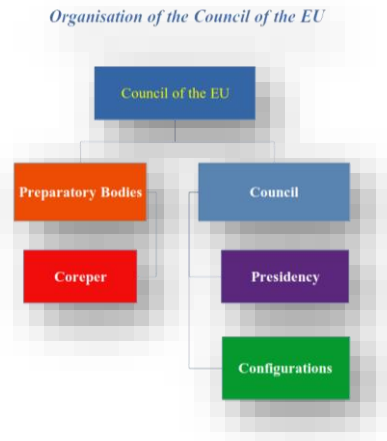
Загалом Рада Європейського Союзу виконує такі завдання:

- веде переговори та приймає закони ЄС разом з Європейським Парламентом на основі пропозицій Європейської Комісії;
- координує політику країн ЄС;
- розробляє зовнішню політику та політику безпеки ЄС на основі керівних принципів Європейської Ради;
- укладає угоди між ЄС та іншими країнами або міжнародними організаціями;
- спільно з Європейським Парламентом приймає річний бюджет ЄС.

ЯКИЙ СКЛАД РАДИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ?

На відміну від Європейської Ради **Рада ЄС не має постійних членів**. Натомість вона збирається у 10 різних конфігураціях з 27 національних міністрів (по одному від країни-члена). Точне членство в цих конфігураціях змінюється залежно від теми, що розглядається. Наприклад, під час обговорення аграрної політики Рада формується з 27 національних міністрів, чії повноваження включають цю сферу політики.

Між структурами Ради немає ієрархії. Виключенням є Рада із Загальних справ, яка виконує

особливу координаційну роль і відповідає за інституційні та адміністративні питання. Іншим виключенням є Рада закордонних справ, яка має спеціальні повноваження і постійного голову.

Структура Ради Європейського Союзу

Рада підтримується комітетом постійних представників урядів держав-членів в Європейському Союзі (Coreper) і понад 150 високо-спеціалізованими робочими групами та комітетами, відомими як «підготовчі органи Ради». **Комітет постійних представників (COREPER)** — це орган, що складається з представників держав (політиків, державних службовців тощо), які збираються щотижня для підготовки роботи та завдань Ради. Він контролює та координує роботу та співпрацює з парламентом щодо законодавства про спільне прийняття рішень.

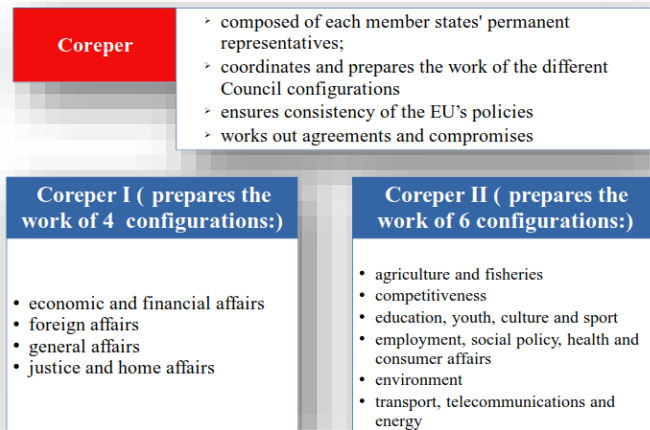
Адміністративні питання роботи Ради ЄС та Європейської Ради вирішує **Генеральний Секретаріат**. Його очолює генеральний секретар, який обирається на 5 років. З жовтня 2022 року Генеральним Секретарем є Тереза Бланшет.

Тереза Бланшет

Секретаріат поділяється на сім генеральних директоратів, якими керують генеральні директори. Вони відповідають за управління та розвиток сфер політики різних конфігурацій Ради.

На Генеральний Секретаріат покладаються завдання:
 допомагати, консультувати та допомагати координувати роботу Ради ЄС та Європейської Ради;
 підтримувати президенство Ради в на внутрішніх переговорах та з іншими інституціями ЄС;
 надавати матеріально-технічну підтримку та займатися практичною організацією зустрічей (включаючи кімнати для переговорів, виготовлення та переклад документів);
 готувати проекти порядків денних, доповідей, записок і протоколів засідань усіх рівнів;

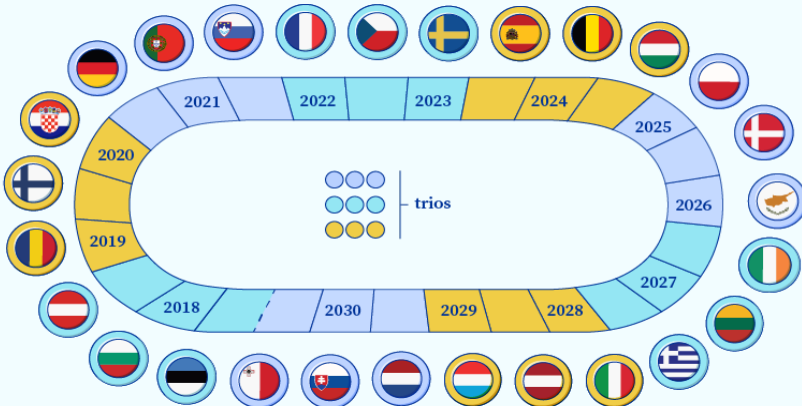

ХТО ОЧОЛЮЄ РАДУ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ?

Головування в Раді ЄС здійснюється через президентство. Воно не є окремою посадою, а обіймається урядом країни-члена. Кожні шість місяців президентство змінюється між штатами в порядку, визначеному членами Ради, що дозволяє кожному штату головувати в органі. Це називається системою **ротаційного президентства**. Відповідні міністри відповідної країни, яка головує в будь-який момент часу, забезпечують безперервну роботу засідань і встановлюють щоденний порядок денний. **Для головування Ради немає виборів: кожна країна займає свою чергу.** Це означає, що кожна держава-член – незалежно від того, велика чи мала – головує в Раді. Їх черга приходить кожні 13 з половиною років.

Ротація президентства в Раді Європейського Союзу

Безперервність між президентствами забезпечується домовленістю, згідно з якою три послідовні президентства, відомі як **президентські тріо**, мають спільні політичні програми. Тріо встановлює довгострокові цілі та готує спільний порядок денний, визначаючи

теми та основні питання, які Рада розглядатиме протягом 18 місяців. На основі цієї програми кожна з трьох країн готує власну більш детальну програму на 6 місяців.

Президентство виконує адміністративно-політичну функцію. Вона полягає у виконанні наступних завдань:

- відповідальність за просування роботи Ради над законодавством ЄС, забезпечення наступності порядку денного ЄС та упорядкування законодавчих процесів;
- забезпечення співпраці між державами-членами;
- планування засідань Ради та її підготовчих органів і керування їх проведенням;
- організація різноманітних офіційних та неофіційних зустрічей;
- представництво Раду у відносинах з іншими установами ЄС та на міжнародному рівні

ЯК ПРАЦЮЄ РАДА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ?

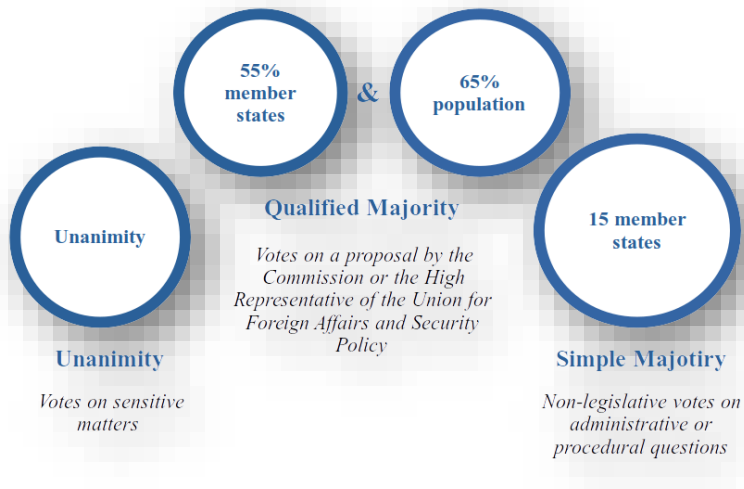
Робота Ради ЄС відбувається на засіданнях її конфігурацій. У засіданнях беруть участь представники від кожної країни-члена на міністерському рівні. Тому учасниками можуть бути міністри або державні секретарі. На засіданнях також можуть бути присутні європейські комісари, відповідальні за відповідні сфери, однак вони не беруть участь у голосуваннях. Рада збираються нерегулярно протягом року, за винятком трьох основних конфігурацій: загальних справ, зовнішніх справ та економічних і фінансових питань, які збираються раз на місяць. Засідання Ради відбуваються у «будинку Європи» в Брюсселі.

Засіданням керує міністр держави-члена, яка головує в Раді протягом 6 місяців. Винятком є Рада із зовнішніх справ, яку зазвичай очолює Верховний представник Союзу із закордонних справ і політики безпеки.

Коли Рада отримує пропозицію Комісії, вона та Європейський Парламент одночасно розглядають текст. Цей огляд відомий як «читання». Під час кожного читання пропозиція розглядається на трьох рівнях:

- Рівень спеціальної робочої групи
- Рівень Комітету постійних представників (Coreper)
- Рівень відповідної конфігурації Ради

Це забезпечує технічний розгляд пропозиції на рівні робочої групи, політичну відповідальність за неї на рівні міністрів, а також перевірку послами в Coreper, які поєднують технічну експертизу з політичними міркуваннями.

Залежно від питання, яке обговорюється, Рада ЄС приймає рішення шляхом: простої більшості (14 держав-членів голосують за), кваліфікована більшості (55% держав-членів, що представляють щонайменше 65% населення ЄС, голосують за) або одноголосно (всі голоси «за»).

Голосування ініціює Голова Ради. Ініціювати процедуру голосування може також член Ради або Комісії, але цю ініціативу має схвалити більшість членів Ради. **Рада може голосувати лише за умови присутності більшості її членів.** Результати голосування в Раді автоматично оприлюднюються, коли Рада діє як законодавець.

ПІДСУМУЄМО

- I. Рада Європейського Союзу — один з двох інститутів, що представляють законодавчу гілку влади.
- II. Рада Європейського Союзу розглядає та ухвалює законопроекти, веде переговори та укладає договори, схвалює бюджет ЄС і визначає та реалізує зовнішню політику і політику безпеки ЄС.
- III. Рада Європейського Союзу не має постійного членства. Вона збирається у 10 різних конфігураціях, до яких входять 27 національних міністрів (по одному від кожної країни-члена).
- IV. Головування в Раді ЄС здійснюється через президентство. Воно не є окремою посадою, а обіймається урядом країни-члена. Президентство змінюється кожні 6 місяців.
- V. Роль президентства полягає у керуванні роботою конфігурацій Ради та її представництві в інших установах ЄС та на міжнародному рівні.
- VI. Робота Ради ЄС відбувається на засіданнях її конфігурацій. Для розгляду та прийняття рішень всередині Ради існує триетапна процедура.
- VII. Залежно від питання, яке обговорюється, Рада ЄС приймає рішення шляхом: простої більшості (14 держав-членів голосують за), кваліфікована більшість (55% держав-членів, що представляють щонайменше 65% населення ЄС, голосують за) або одногосно (всі голоси «за»).

	Європейська Рада	Рада Європейського Союзу
Роль	Визначає політичний напрям і пріоритети ЄС	Веде переговори та приймає закони ЄС
Члени	Глави держав або урядів кожної країни-члена ЄС	Міністри національних урядів згруповані за сферами політики
Керівництво	Президент Європейської Ради, який обирається на 2,5 роки	Головування в Раді кожні шість місяців передається іншій державі-члену
Зустрічі	Чотири рази на рік, зазвичай у березні, червні, жовтні та грудні	Щороку організовується близько 70-80 засідань

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПАРЛАМЕНТ

Законодавча гілка влади Європейського Союзу поділена між двома інститутами: розглянутою нами Радою ЄС та Європейським Парламентом. Парламент є важливим чинником забезпечення демократичності Союзу. **Він являє собою форум для політичних дебатів і прийняття рішень на рівні ЄС.** Депутати Європейського Парламенту обираються безпосередньо виборцями держав-членів, щоб представляти їхні інтереси у питаннях законотворчої діяльності ЄС.

ІСТОРИЧНА ДОВІДКА

Європейський Парламент утворився як **Загальна Асамблея Європейської спільноти вугілля та сталі (ЄСВС)**. Вона вперше зібралася 10 вересня 1952 року. Тоді до неї входило 78 представників від шести держав-членів (Франція, Німеччина, Італія, Нідерланди, Бельгія та Люксембург). У той час Асамблея не мала законодавчих повноважень. Натомість вона використовувалась як місце для консультацій та дискусій.

У 1958 році Римський договір змінив її назву на **Європейську Парламентську Асамблею**. Вона стала єдиною установою для ЄСВС, Європейського економічної спільноти та Євратому. Першим її президентом став **Роберт Шуман** — один з головних авторів об'єднання Європи.

Роберт Шуман на засіданні Парламентської Асамблеї

У 1979 році відбулися перші прямі вибори до Асамблеї. Першим з обраних таким чином депутатів президентом стала **Сімона Вейль — перша жінка-президент.** Єдиним європейським актом 1987 року назву Асамблеї було офіційно змінено на Європейський Парламент.

Маастрихтський, Амстердамський, Ніццький і Лісабонський договори послідовно розширювали прерогативи Парламенту. Врешті решт він отримав право приймати закони нарівні з Радою ЄС у переважній більшості сфер, що стало загальною законодавчою процедурою а консультації стали спеціальною законодавчою процедурою, яка використовується в обмеженій кількості випадків.

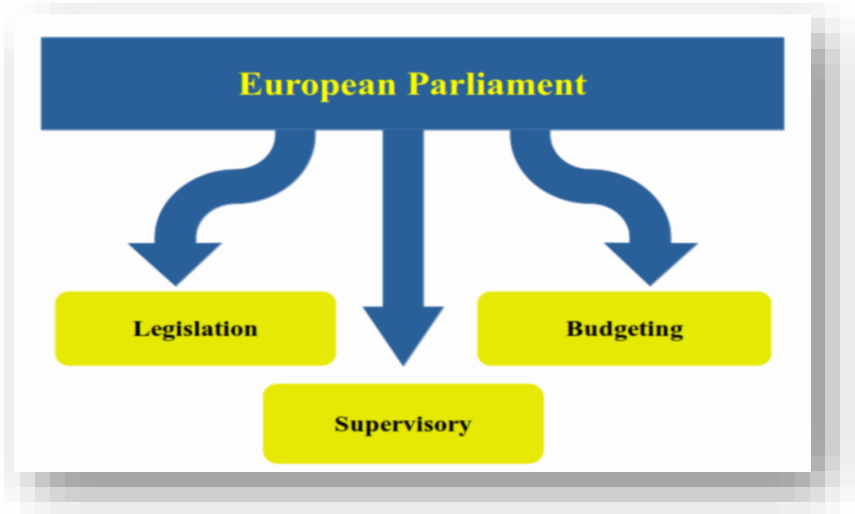
ЯКА РОЛЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ?

Європейський Парламент — це законотворчий орган **Європейського Союзу**. За своїм положенням він схожий на нижні палати національних парламентів. Однак, Європейський Парламент відрізняється від них тим, що не володіє законодавчою ініціативою. Це означає, що **він може лише схвалювати чи відхиляти законопроекти, або вносити до нього поправки**. Правом розробляти і пропонувати нові закони володіє лише Європейська Комісія. Однак, Маастрихтський та Лісабонський договір все ж таки надали Парламенту обмежену законодавчу ініціативу. Вона дозволяє йому звертатися до Комісії з проханням надати пропозицію щодо певного закону.

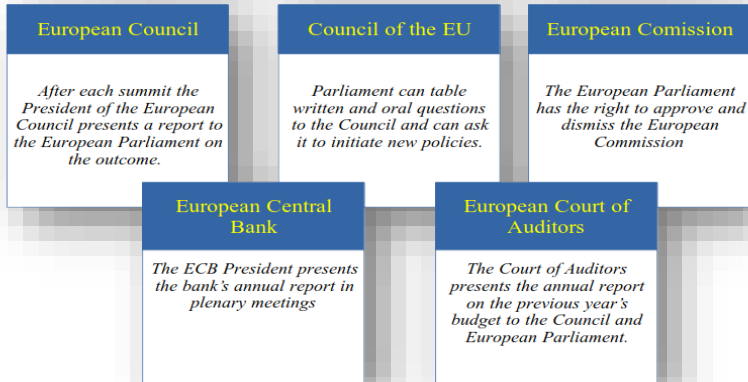
Європейський парламент має низку наглядових і контрольних повноважень. Це дозволяє йому здійснювати нагляд за іншими інституціями і забезпечувати правильне виконання законодавства ЄС.

Сімона Вейль

Supervisory powers of the European Parliament

Європейський Парламент разом із Радою ЄС контролюють бюджет Європейського Союзу. Вони сумісно ухвалюють його. У випадку наявності розбіжностей між Парламентом і Радою, їх передають на розгляд спеціальної узгоджувальної комісії. Однак, якщо

вона не може прийняти узгоджене рішення, Парламент має право ухвалити остаточний бюджет самостійно. **Таким чином, це дає йому більшу вагу у бюджетній сфері, у порівнянні з Радою ЄС.** Крім цього, Парламент також здійснює демократичний нагляд, щоб переконатися, що Комісія та інші інституції належним чином використовують європейські кошти.

Загалом Європейський Парламент виконує 3 функції: законодавчу, наглядову та бюджетну.

I. ЗАКОНОДАВЧА:

1. Прийняття законів ЄС разом з Радою ЄС на основі пропозицій Європейської Комісії.
2. Прийняття рішень щодо міжнародних договорів.
3. Прийняття рішення про розширення ЄС.
4. Ознайомлення з програмою роботи Комісії та звернення до неї з проханням подати законодавчі пропозиції.

II. НАГЛЯДОВА:

1. Демократичний контроль усіх інституцій ЄС.
2. Обрання Голови Комісії та затвердження її складу. Можливість голосування за вотум недовіри, що зобов'язує Комісію піти у відставку.
3. Розгляд звернень громадян та формування запитів.
4. Обговорення монетарної політики з Європейським Центральним Банком.
5. Спостереження за виборами.

III. БЮДЖЕТНА:

1. Створення бюджету ЄС разом з Радою.
2. Затвердження довгострокового бюджету ЄС, «Багаторічної фінансової рамки».
3. Контроль за належним використанням бюджетних коштів.

ЯКИЙ СКЛАД ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ?

Зал засідань Європейського Парламенту у Страсбурзі

Європейський Парламент обирається безпосередньо виборцями ЄС кожні 5 років. Це єдиний інститут, чий склад формується шляхом загального прямого голосування. Всі зареєстровані виборці ЄС мають право голосу. Таким чином, Парламент виражає демократичну волю європейських народів (близько 500 мільйонів громадян), представляючи їхні інтереси у відносинах з іншими інституціями ЄС.

Вибори проходять окремо у кожній з 27 країн-членів. Кожна країна самостійно обирає форму виборів, але має гарантувати рівність статей і таємне голосування. **Вибори до ЄС відбуваються за**

пропорційною системою. Виборчий вік становить 18 років, за винятком Австрії, де він становить 16 років.

Останні вибори відбулися у травні 2019 року. **Це були найбільші транснаціональні вибори в історії.** Всього вибори до Європейського Парламенту відбувалися 9 разів.

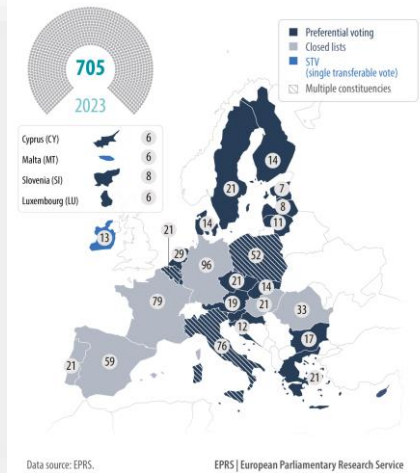
Виборчі системи на національному рівні та кількість депутатів від кожної країни

Кількість депутатів Європейського Парламенту від кожної країни пропорційна кількості її населення. Однак жодна країна не може мати менше ніж 6 або більше ніж 96 депутатів Європарламенту, Загальна кількість не може перевищувати 705 депутатів (704 плюс Президент).

Члени Європарламенту об'єднані у **політичні групи**, що організовані за політичною приналежністю, а не за національністю. **Зараз в Європарламенті 7 політичних груп.** Для формування політичної групи необхідні 23 члени, і щонайменше одна чверть держав-членів має бути представлена в групі. Члени не можуть належати до більш ніж однієї політичної групи. Деякі члени не належать до жодної політичної групи і відомі як незалежні члени.

Для проведення підготовчої роботи до пленарних засідань парламенту депутати розподіляються між низкою профільних постійних комітетів. **Існує 20 парламентських комітетів.** Вони складаються з 25-88 депутатів Європейського Парламенту і мають голову, бюро та секретаріат. **Комітети розробляють, вносять зміни та ухвалюють**

Voting system and number of MEPs

законодавчі пропозиції та звіти з власної ініціативи. Наразі Європейський парламент має 45 постійних делегацій.

Чинний склад Європейського Парламенту та його політичні групи:

Political groups in the European Parliament		Number of seats	% of seats
● <i>PPE</i>	– Group of the European People’s Party (Christian Democrats)	178	23.33%
● <i>S&D</i>	– Group of the Progressive Alliance of Socialists and Democrats in the European Parliament	146	18.99%
● <i>Renew</i>	– Renew Europe Group	99	12.87%
● <i>ID</i>	– Identity and Democracy Group	70	9.10%
● <i>Verdes/ALE</i>	– Group of the Greens/European Free Alliance	73	9.49%
● <i>ECR</i>	– European Conservatives and Reformists Group	63	8.19%
● <i>GUE/NGL</i>	– The Left group in the European Parliament	39	5.07%
● <i>NI</i>	– Non-attached Members	37	4.81%

Парламент також може створювати **підкомітети та спеціальні тимчасові комітети** для вирішення конкретних питань. Також він уповноважений створювати офіційні комітети для розслідування звинувачень у неналежному застосуванні законодавства ЄС.

Особливе місце у структурі Європейського парламенту займають **делегації** — офіційні групи євродепутатів, які підтримують і поглиблюють відносини з парламентами країн, що не входять до ЄС, а також з регіонами та міжнародними організаціями. **Їхня діяльність полягає у здійсненні парламентської дипломатії через регулярні дискусії.** Таким чином делегації, підкріплюють статус ЄС у світі загалом, поглиблюють відносини з партнерами і заохочують їх підтримувати цінності та інтереси Союзу.

Делегації призначаються політичними групами Парламенту, а склад кожної делегації відображає його загальний політичний баланс. **Кожен євродепутат є членом постійної делегації і не обмежений лише однією.** Усі делегації мають однакову структуру: одного голову та двох заступників, які обираються її членами.

ХТО ОЧОЛЮЄ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПАРЛАМЕНТ?

Прямий контроль за роботою Парламенту здійснює Президент Європейського Парламенту. Він обирається на 2,5 роки з можливістю переобрання. **Перш за все, його роль полягає в представленні європейського Парламенту у світі та інших установах ЄС.** Окрім цього, він виконує й інші функції:

- контролює роботу Парламенту та його установчих органів, а також пленарні дебати та забезпечує дотримання Регламенту
- виступає перед Європейською Радою перед кожним її засіданням, викладаючи точку зору Парламенту на питання порядку денного
- затверджує остаточний варіант бюджету ЄС, уводячи його в дію
- підписує усі законодавчі акти, ухвалені за звичайною законодавчою процедурою

По суті, президент є спікером Парламенту і головує на його пленарних засіданнях. Чинним президентом Європейського парламенту є **Роберта Мецола**, яка була обрана в січні 2022 року.

Президенту допомагають **14 віце-президентів**, які керують засіданнями і ведуть дебати, коли його немає в залі. Крім цих спікерів, існує ряд інших органів і посад, відповідальних за роботу парламенту. Двома головними органами є **Бюро**, яке відповідає за бюджетні та адміністративні питання, і **Конференція президентів**, яка є керівним органом, до складу якого входять президенти кожної з політичних груп парламенту. Фінансовими та адміністративними інтересами членів опікуються п'ять **квесторів**.

Роберта Мецола — чинний президент Європейського Парламенту

Парламенту допомагає **Генеральний секретар**, якого призначає Бюро. Він відповідає за організацію роботи парламенту під політичним керівництвом Президента Європейського Парламенту,

Бюро та Конференції президентів. У роботі йому допомагають 2 заступники та 13 генеральних директорів.

Генеральний секретар відповідає за:

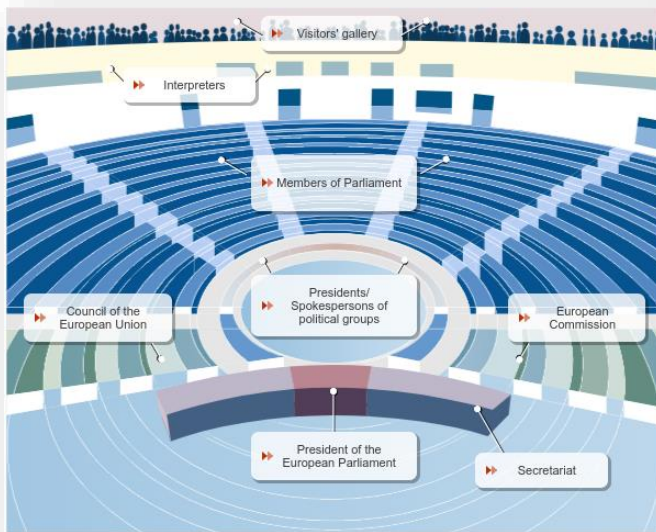
- організацію роботи Парламенту під керівництвом Президента, Бюро та Конференції президентів;
- забезпечення безперебійного проведення пленарних засідань;
- перевірку та підписання всіх актів, прийнятих спільно Парламентом і Радою, разом з Президентом Європейського Парламенту;
- допомогу президенту у підготовці засідань Бюро та Конференції президентів

ЯК ПРАЦЮЄ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПАРЛАМЕНТ?

Робота Європейського Парламенту складається з двох основних етапів: засідань комітетів та пленарних засідань.

Засідання комітетів відбуваються для підготовки законодавчих пропозицій до розгляду на пленарних засіданнях. Комітети розглядають законодавчі пропозиції, а члени Парламенту та політичні групи можуть вносити поправки або пропонувати відхилити законопроект. Ці питання також обговорюються в політичних групах. **Зазвичай парламентські комітети збираються в Брюсселі один або два рази на місяць.**

На пленарних засіданнях відбувається остаточне затвердження законів. Саме на них всі члени Європарламенту збираються в залі, щоб провести остаточне голосування щодо запропонованого закону та запропонованих поправок. **Зазвичай пленарні засідання проводяться в Страсбурзі протягом чотирьох днів кожного місяця (окрім серпня).** Також бувають додаткові сесії в Брюсселі шість разів на рік, що тривають протягом двох днів.

Розподіл місць в залі засідань

Існують правила, що визначають розподіл місць у кожній палаті:

Голови політичних груп сидять у першому ряду півколом навпроти президента Європейського парламенту.

- Третій ряд посідають члени Бюро (віце-президенти та квестори).
- У політичних групах решта місць зазвичай розподіляються в алфавітному порядку.

Пленарні засідання проходять під головуванням Президента Європейського Парламенту. Він відкриває засідання, іноді вшануванням або промовою на актуальну тему. Під час засідання Пре-

зидент викликає доповідачів і стежить за належним веденням засідання. Він або вона також керує процедурою голосування, ставлячи на голосування поправки та законодавчі резолюції та оголошуючи результати.

Пленарні засідання в основному зосереджені на **дебатах і голосуваннях. Предметом дебатів є парламентський звіт, ухвалений відповідним комітетом**, який ставиться на голосування. Під час дебатів Комісія, представники політичних груп та окремі депутати Парламенту висловлюють свої погляди через виступи доповідачів.

Під час пленарного засідання Парламент може вирішити висловити свою думку з будь-якого питання, яке він вважає важливим. Він також може звернутися до Комісії з проханням подати відповідну пропозицію з питань, які, на думку Парламенту, потребують прийняття законодавчого акта. Для цього відведенні спеціальні дні: запити до Комісії проводяться у вівторок, а до Ради – у середу.

Голосування відбуваються опівдні. **Зазвичай рішення приймаються абсолютною більшістю голосів.** Кворум для забезпечення дійсності голосування існує, коли в палаті присутні 1/3 членів парламенту. Зазвичай депутати голосують **підняттям рук**, але якщо результат незрозумілий, проводиться **електронного голосування**, На вимогу політичної групи або 38 депутатів може бути проведене **індивідуальне голосування**, подане кожним депутатом Парламенту. Під час голосування депутати можуть змінити поданий їм текст, ухваливши **поправки**, Спочатку вони голосують за кожну поправку окремо, а потім за весь текст із поправками.

Для кожного засідання складається **протокол**, де містяться детальні відомості про його перебіг (внесені документи, хід дебатів, результати голосування тощо).

Підсумуємо

- I. Європейський парламент — один з двох законодавчих інститутів Європейського Союзу.

- II. Європейський парламент може схвалювати або відхиляти законопроекти і вносити до них поправки, має низку наглядових і контрольних повноважень, а також контролює бюджет Європейського Союзу.
- III. Європейський Парламент — це єдиний інститут, чий склад формується шляхом загального прямого голосування кожні 5 років.
- IV. Кількість депутатів Європейського Парламенту від кожної країни пропорційна кількості її населення. Загальна кількість не може перевищувати 705 депутатів.
- V. Члени Європейського Парламенту об'єднані у політичні групи, що організовані за політичною приналежністю, а не за національністю.
- VI. Для проведення підготовчої роботи до пленарних засідань парламенту депутати розподіляються на 20 парламентських комітетів. Контроль за роботою Європейського Парламенту здійснює Президент Європейського Парламенту, який обирається на 2,5 роки з можливістю переобрання.
- VII. Робота Європейського Парламенту складається з двох основних етапів: засідань комітетів та пленарних засідань.
- VIII. Зазвичай рішення Європейського Парламенту приймаються абсолютною більшістю голосів

ЄВРОПЕЙСЬКА КОМІСІЯ

Як будь-яке державне, або схоже на нього утворення Європейський Союз потребує наявності органу виконавчої влади. Серед семи інститутів цю функцію виконує Європейська Комісія. Простіше кажучи, якщо Рада Європейського Союзу та Європейський Парламент схвалюють або відхиляють законопроекти, то ця установа їх розробляє та втілює в життя. **На відміну від розглянутих раніше інститутів Європейська Комісія представляє та захищає спільні інтереси Європейського Союзу, а не країн-членів.**

ІСТОРИЧНА ДОВІДКА

Перша комісія була утворена у 1952 як **Вищий Орган Європейської спільноти вугілля та сталі**. Її першим президентом став **Жан Моне**. У 1958 році Римським договором були створені ще дві комісії: Комісія Європейського Економічного Співтовариства та Комісія Євратому. До 1967 року три комісії діяли паралельно як виконавчі органи відповідних утворень. Умовно їх називали **Європейським виконавчим органом**.

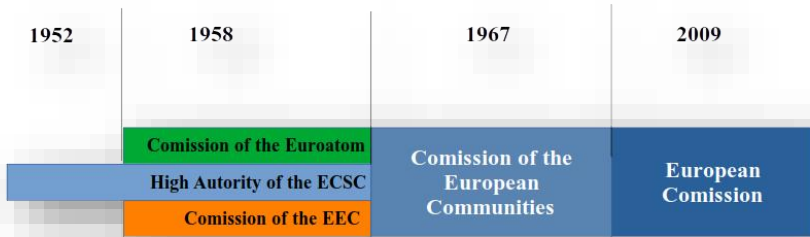
Договір про злиття 1967 року об'єднав три комісії в одну — Комісію Європейської спільноти. Разом з поглибленням європейського об'єднання зросли і повноваження Комісії, особливо в економічній та фінансовій сфері.

Жан Моне

Лисабонський договір 2009 року змінив назву інституту на «**Європейська Комісія**» та реформував її структуру та особливості функціонування.

ЯКА РОЛЬ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ КОМІСІЇ?

Європейська Комісія є політично незалежною виконавчою ланкою ЄС. Її **роль полягає у просуванні інтересів Європейського Союзу та ініціюванні і реалізації його політики**. Вона відповідальна за розробку пропозицій щодо нового європейського законодавства та наглядає за його правильним впровадженням. Також, саме Європейська Комісія складає річний бюджет ЄС.

Загалом, відповідно до статті 17 Договору про Європейський Союз Європейська Комісія виконує такі завдання:

I. У сфері законодавства:

1. пропонує та впроваджує закони;
2. забезпечує належне виконання законів;
3. здійснює оцінку та оновлення законів у разі потреби;
4. заохочує бізнес і громадян до участі в законотворчому процесі

II. У сфері стратегії та політики:

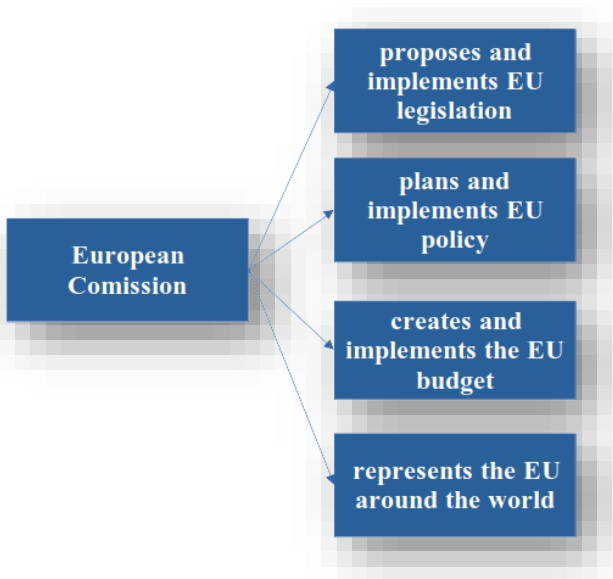
1. розробляє загальну стратегію ЄС;
2. розробляє та реалізує політику ЄС;
3. здійснює оцінку політики ЄС;

III. У сфері міжнародних відносин:

1. несе відповідальність за розробку європейської політики розвитку та наданні допомоги для країн всього світу
2. співпрацює з ООН, Організацією економічного співробітництва та розвитку, країнами G7 та G20;
3. представляє ЄС через делегації по всьому світу

IV. У бюджетній та фінансовій сферах:

1. пропонує та виконує бюджет ЄС, несе відповідальність за управління ним;
2. керує програмами фінансування ЄС (гранти і тендери).

ЯКИЙ СКЛАД ЄВРОПЕЙСЬКОЇ КОМІСІЇ?

Європейська Комісія являє собою колегію з 27 членів. **Вона складається з Президента, 8 віце-президентів, у тому числі 3 виконавчих віце-президентів, Верховного представника Союзу із зако-**

рдонних справ і політики безпеки та 18 інших уповноважених. Членів Комісії зазвичай називають **Європейськими комісарами**. Вони призначаються національними урядами, але представляють не їх, а Європейський Союз у цілому.

Формування Комісії відбувається за окремою процедурою. Кандидатів на посади Європейських комісарів пропонує Президент Європейської Комісії з урахуванням пропозицій від країн-членів ЄС. Спочатку список потенційних членів має затвердити Європейська Рада. Після цього кожен кандидат виступає перед Європейським Парламентом, щоб пояснити свою позицію та відповісти на запитання. Парламент, в ході подальшого голосування приймає або відхиляє запропоновані кандидатури. Врешті-решт, новий склад Європейської Комісії призначається Європейською Радою кваліфікованою більшістю.

Новий склад Європейської Комісії обирається кожні 5 років. Термін повноважень членів Комісії може бути припинений лише за їх власним бажанням або за рішенням Суду Європейського Союзу.

Кожен комісар відповідає за певну сферу політики. Вони очолюють відділи, відомі як **Генеральні директорати**, що розробляють, впроваджують і керують політикою, законодавством і програмами фінансування Європейського Союзу. Комісару підзвітний генеральний директор, який керує повсякденними справами свого відділу. **Генеральні директорати є аналогами департаментів або міністерств. Один комісар може очолювати декілька директоратів.** Програмами, розробленими Комісією керують **виконавчі агенції**.

Штаб-квартири Генеральних директоратів та виконавчих агентств Комісії знаходяться в Брюсселі та Люксембурзі.

Повсякденне управління роботою Комісії здійснюється її персоналом. Вони є частиною Європейської громадської служби. **У складі Європейської Комісії працює близько 32 тисяч штатних і контрактних працівників.** До них належать спеціалісти з політики, дослідники, юристи, перекладачі тощо.

Європейська Комісія має офіси по всьому світу. Представництва в країнах-членах ЄС є голосом Комісії і покликані підтримувати зв'язки з органами влади та громадськістю цих країн. Офіси за межами ЄС відомі як **делегації**, що керуються Європейською службою зовнішніх справ. Вони представляють, пояснюють і проводять зовнішню політику ЄС, а також можуть вести переговори від його імені. **Всього Європейська Комісія має 139 делегацій.**

ХТО ОЧОЛЮЄ ЄВРОПЕЙСКУ КОМІСІЮ?

Європейську Комісію очолює **Президент**. Його роль полягає в організації роботи Комісії та її представництві в інших установах ЄС та міжнародних організаціях.

Президент Європейської Комісії обирається кожні 5 років. Кандидатуру на цю посаду пропонує Європейська Рада на основі політичного складу Європейського Парламенту. Якщо абсолютна більшість членів Парламенту підтримує кандидата, він вважається обраним. **Президентом Європейської Комісії з грудня 2019 року є Урсула фон дер Ляйен.**

Президент Європейської Комісії виконує такі завдання:

- приймає рішення про організацію Комісії та розподіляє портфелі між окремими членами;
- визначає програму діяльності Комісії;
- представляє Комісію на засіданнях Європейської Ради, самітах G7 і G20, самітах з країнами, що не входять до ЄС, і основних дебатах в Європейському Парламенті та Раді.

Президенту допомагають **8 віце-президентів** з числа членів Комісії. Вони керують сферами політики, що включають кількох комісарів. Яскравим прикладом є Верховний представник із зовнішніх справ і політики безпеки. Він координує роботу комісарів, пов'язаних із зовнішньою політикою та обороною Європейського Союзу. Виділяють також **3 виконавчих віце-президентів**. Їхня місія полягає в управлінні головними пріоритетними сферами політики Комісії.

Штаб-квартира Європейської Комісії в Брюсселі

ЯК ПРАЦЮЄ ЄВРОПЕЙСЬКА КОМІСІЯ?

Європейська Комісія працює безперервно протягом всього терміну своїх повноважень. Вона збирається щотижня в штаб-квартирі в Брюсселі або Страсбурзі. На практиці комісари збираються щосереді вранці в Брюсселі. Однак під час пленарних засідань Європейського Парламенту в Страсбурзі засідання відбувається у вівторок. У своїй роботі Європейська Комісія демократично підзвітна Європейському Парламенту, який має право затверджувати та звільняти все політичне керівництво Комісії.

Зал засідань Європейської Комісії

Усі члени Комісії рівні в процесі прийняття рішень і несуть однакову відповідальність за них. **Загалом рішення приймаються консенсусом, але можливе й голосування.** У цьому випадку рішення приймаються простою більшістю, де кожен член має один голос. Ця щотижнева процедура прийняття рішень називається **усною процедурою**. Комісари не мають жодних індивідуальних повноважень приймати рішення, за винятком випадків, коли вони мають дозвіл на це.

Європейська Комісія планує та звітує про свою роботу в рамках річного циклу, відомого як **цикл стратегічного планування**. Звіти за результатами кожного циклу регулярно публікуються Європейською Комісією. **На першому офіційному засіданні Президент Європейської Комісії визначає її політичний напрямок і разом з іншими**

комісарами складає річну програму роботи. Згідно з нею формулюється порядок денний наступних засідань. Кожне питання порядку денного представляє комісар, відповідальний за конкретну сферу.

Європейська Комісія має право законодавчої ініціативи. Законодавчі пропозиції розробляють та проектуєть Генеральні Директорати. Однак ці пропозиції стають офіційними лише у тому випадку, якщо вони прийняті Комісією на її щотижневому засіданні. Лише у разі схвалення, пропозиція може бути надіслана Раді та Парламенту.

Окрім щотижневих засідань, Президент Комісії може також скликати позачергові засідання, якщо того вимагають обставини. Вони проводяться для обговорення певної теми або у відповідь на конкретну подію.

ПІДСУМУЄМО

- I. Європейська Комісія є політично незалежною виконавчою ланкою ЄС.
- II. Європейська Комісія це єдиний інститут ЄС, що має право законодавчої ініціативи. Її роль полягає у просуванні інтересів Європейського Союзу та ініціюванні і реалізації його політики.
- III. Європейська Комісія являє собою колегію з 27 членів. Вона складається з Президента, 8 віце-президентів, у тому числі 3 виконавчих віце-президентів, Верховного представника Союзу із закордонних справ і політики безпеки та 18 інших комісарів.
- IV. Європейську Комісію очолює Президент, який обирається кожні 5 років. Його роль полягає в організації роботи Комісії та її представництві в інших установах ЄС та міжнародних організаціях.
- V. Кандидатів на посади Європейських комісарів пропонує Президент Європейської Комісії з урахуванням пропозицій від країн-

членів ЄС. Новий склад Європейської Комісії обирається кожні 5 років і має затверджуватись Європейською Радою.

- VI. Кожен комісар відповідає за певну сферу політики. Вони очолюють відділи, відомі як Генеральні директорати
- VII. Європейська Комісія має офіси по всьому світу. Офіси в країнах ЄС називаються представництва, а за його межами — делегації.
- VIII. Європейська Комісія збирається щотижня в штаб-квартирі в Брюсселі або Страсбурзі.
- IX. Рішення всередині Європейської Комісії приймаються консенсусом, але можливе й голосування. У цьому випадку рішення приймаються простою більшістю, де кожен член має один голос.

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД

Суд Справедливості Європейського Союзу (CJEU) представляє судову гілку влади ЄС. Він відіграє ключову роль для забезпечення однакового впровадження спільного законодавства Союзу в усіх державах-членах і забезпечує його правильне дотримання. Таким чином, Європейський суд є головним рушієм євроінтеграції у сфері права.

ІСТОРИЧНА ДОВІДКА

Європейський Суд виник у 1952 році як Суд Європейського об'єднання вугілля та сталі. Він складався із семи суддів, від кожної з шести держав-членів. Сьоме місце чергувалося між «великими державами-членами»: Західною Німеччиною, Францією та Італією. З появою Європейського економічного співтовариства та Європейського співтовариства з атомної енергії у 1957 році він став загальною судовою інстанцією для всіх трьох Співтовариств, і отримав назву **Суд Європейських Співтовариств**.

У 1988 році Європейська Комісія на прохання Суду створила Суд Першої Інстанції, для полегшення його робочого навантаження. Ця судова ланка розпочала роботу 25 вересня 1989 року і заслухала свою першу справу в листопаді того ж року.

Амстердамський договір 1997 року розширив повноваження Суду. Питання, які він міг розглядати тепер стосувалися сфер свободи, безпеки, основних прав, міграції, вільного пересування осіб, співробітництва у цивільних та кримінальних справах.

Після набуття чинності Лісабонської угоди 1 грудня 2009 року офіційну назву Суду Європейського Союзу було змінено з Суд Європейських Співтовариств на **Суд Справедливості**. Суд Першої Інстанції було перейменовано на Генеральний суд, а термін Суд Європейського Союзу тепер офіційно означає обидва суди.

Створення Європейського Суду

ЯКА РОЛЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ?

Суд Справедливості Європейського Союзу є головним судовим органом Європейського Союзу. **Його роль полягає у забезпеченні однакового тлумачення та правильного застосування законодавства ЄС у країнах-членах.** У цьому він співпрацює з національними судовими органами держав-членів. **Суд Європейського Союзу також вирішує правові суперечки між національними урядами та інституціями ЄС, бізнесом та окремими особами.**

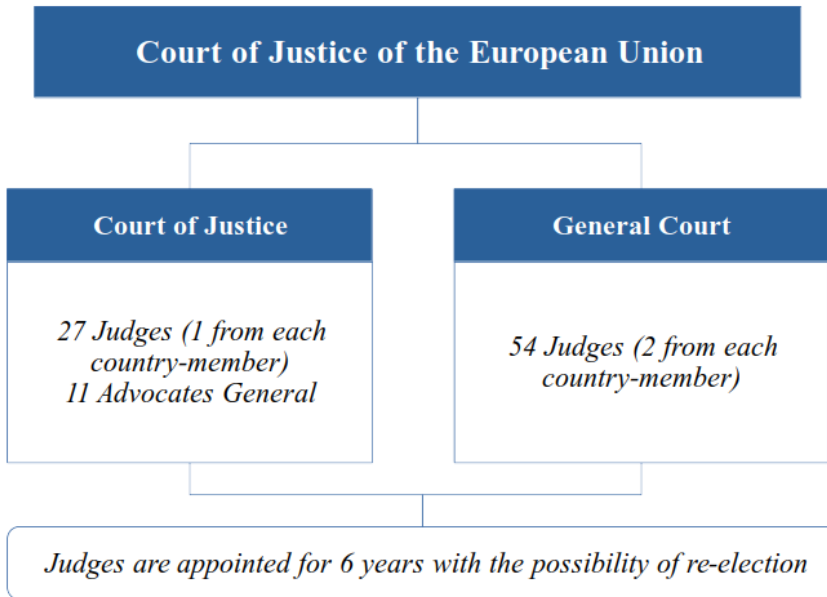
Загалом Європейський Суд виконує 5 завдань:

- тлумачить законодавство ЄС та роз'яснює його національним судам;
- забезпечує виконання законодавства ЄС через порушення справ проти національних урядів;
- анулює правові акти ЄС;
- забезпечує виконання необхідних заходів інституціями ЄС;
- застосовує санкції до інституцій ЄС, якщо від їх дій або бездіяльності постраждала будь-яка фізична чи юридична особа;

ЯКИЙ СКЛАД ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ?

Європейський Суд складається з двох основних судів:

- I. **Суд Справедливості**, який розглядає заяви національних судів щодо роз'яснення законодавства, скасування законів та апеляцій.
- II. **Генеральний суд**, який розглядає заяви від окремих осіб, компаній і, рідше, національних урядів. На практиці цей суд займається переважно конкурентним правом, державною допомогою, торгівлею, сільським господарством, торговими марками тощо.

Суд Справедливості і Генеральний суд мають своїх президентів і віце-президентів. Їх обирають самі судді на трирічний термін з можливістю поновлення. Президент керує роботою Суду та головує на слуханнях і нарадах повного складу. Віце-президент допомагає Президенту у виконанні його обов'язків і заступає його за потреби.

Суд Справедливості складається з 27 суддів, по одному від кожної держави-члена, та 11 генеральних адвокатів. Кожен суддя та генеральний адвокат призначаються спільно національними урядами на 6-річний термін з можливістю поновлення. Вони не можуть отримувати вказівки від національних урядів чи окремих осіб, а також обіймати будь-яку політичну чи державну посаду або займатися іншою професією, навіть якщо вона не оплачується.

Суду допомагають 11 Генеральних адвокатів. Їх роль полягає в тому, щоб публічно і неупереджено вивчити аргументи і докази

різних сторін. Також, вони готують обґрунтований висновок щодо кожної справи, поданої до Суду, який називаються «Висновок Генерального адвоката».

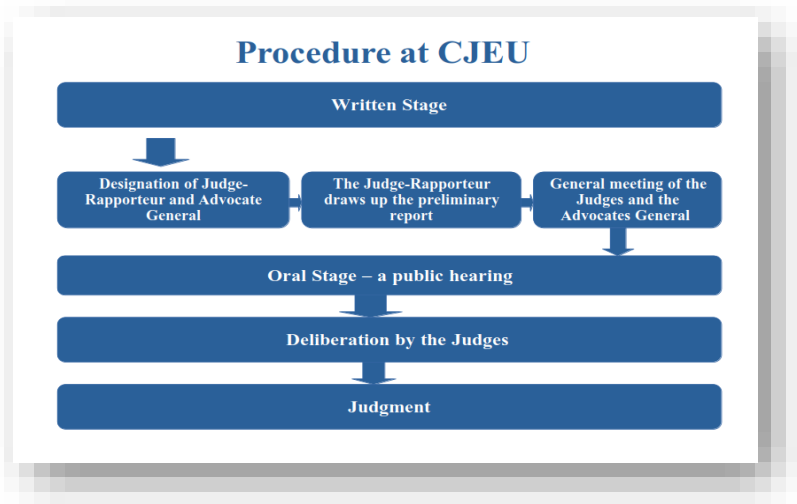
Генеральний суд складається з 54 суддів (по 2 від кожної країни-члена). На відміну від Суду Справедливості при Генеральному суді немає генеральних адвокатів. Лише в окремих випадках його функції може виконувати призначений для цього суддя. Справи в Генеральному суді розглядаються палатами з п'яти або трьох суддів або, в деяких випадках, одним суддею. Голови палат обираються з числа суддів строком на три роки.

ЯК ПРАЦЮЄ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД?

Суд справедливості Європейського Союзу розташований у кварталі Кірхберг міста Люксембург.

Стандартна процедура розгляд справ у Суді відбувається у два етапи: письмовий та усний. Спочатку заяви передаються до реєстру, і для кожної справи призначається окремий суддя та генеральний адвокат.

Суддя, якому призначено справу, складає звіт, у якому коротко викладаються ці заяви та юридичне підґрунтя справи. На цьому етапі вирішується, чи потрібно проводити усне слухання справи і скільки суддів її розглядатимуть: 3, 5 чи 15 («Велика палата»). Однак, з міркувань ефективності, Суд рідко засідає у повному складі.

Потім настає усний етап — публічні слухання. Під час слухання адвокати сторін можуть подати свою справу суддям і генеральному адвокату, які можуть запитати їх. Потім генеральний адвокат висловлює свою думку, і за необхідності, готує висновок, який надається через кілька тижнів після слухання. Після цього судді обговорюються та виносять своє рішення. **Рішення Суду ухвалюються більшістю та проголошуються на відкритому засіданні.** Окремі думки не висловлюються. Рішення публікуються в день вручення.

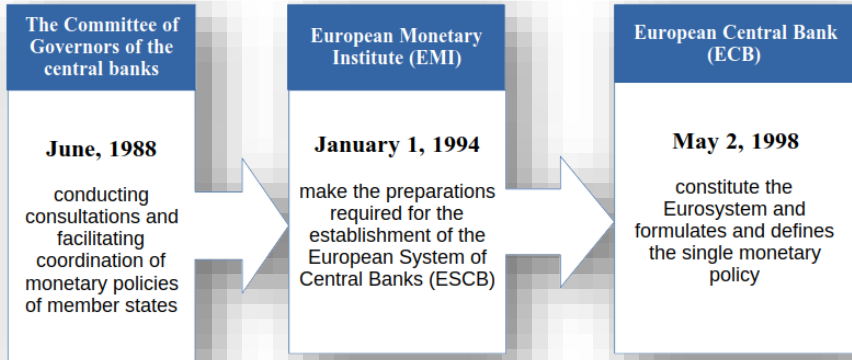
Процедура розгляду справ Генеральним судом схожа, за винятком того, що **більшість справ розглядаються трьома суддями, а генеральних адвокатів немає.**

Суд Європейського Союзу є багатомовною установою. Його мовний режим не має еквівалента в жодному іншому суді світу, оскільки кожна з офіційних мов Європейського Союзу може бути мовою справи. **Загальною мовою для обговорення є французька мова.** Саме нею судді обговорюють і перекладають судові заяви та складають рішення. Від Суду вимагається повністю дотримуватися принципу багатомовності через необхідність спілкуватися зі сторонами мовою провадження.

Підсумуємо

- I. Європейський Суд є головним судовим органом Європейського Союзу.
- II. Європейський Суд забезпечує однакове тлумачення та правильне застосування законодавства ЄС і вирішує правові суперечки.
- III. Європейський Суд складається з двох основних судів: Суду Справедливості та Генерального суду.
- IV. Суд Справедливості складається з 27 суддів, по одному від кожної держави-члена, та 11 генеральних адвокатів, які призначаються на 6-річний термін з можливістю поновлення.
- V. Генеральний суд складається з 54 суддів (по 2 від кожної країни-члена). На відміну від Суду Справедливості при Генеральному суді немає генеральних адвокатів.
- VI. Суд Справедливості і Генеральний суд мають своїх президентів і віце-президентів, яких обирають самі судді на трирічний термін з можливістю поновлення.
- VII. Справи Європейського Суду розглядаються палатами з 5, 3 або 15 суддів.
- VIII. Стандартна процедура розгляд справ у Суді відбувається у два етапи: письмовий та усний.
- IX. Рішення Суду ухвалюються більшістю та проголошуються на відкритому засіданні.

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ЦЕНТРАЛЬНИЙ БАНК

Європейський Центральний Банк — головна фінансова установа Європейського Союзу. **Він відповідальний за функціонування єдиної європейської валюти — євро.** Разом з національними центральними банками він утворює Європейську систему центральних банків і визначає грошову політику країн еврозони.

ІСТОРИЧНА ДОВІДКА

Історія Європейського Центрального Банку нерозривно пов'язана з ходом фінансової інтеграції Європи. Вона відбувалася паралельно з утворенням Європейського Економічного і Валютного Союзу.

1 грудня 2009 року Лісабонська угода набула чинності, і Європейський Центральний Банк отримав офіційний статус інституту ЄС.

ЯКА РОЛЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЦЕНТРАЛЬНОГО БАНКУ?

Європейський центральний банк (ЕЦБ) керує євро, формує та реалізує економічну та монетарну політику Європейського Союзу. **Його головна мета — підтримувати стабільні ціни.** ЕЦБ прагне забезпечити, щоб річне зростання споживчих цін становило менше 2%. Таким чином Європейський Центральний Банк вносить свій вклад у економічне зростання Європи та створення робочих місць. **Крім того, ЕЦБ має виключне право дозволяти випуск банкнот у єврозоні.**

Загалом, Європейський Центральний Банк виконує такі завдання:

- встановлює процентні ставки, за якими він надає позики комерційним банкам у єврозоні, таким чином контролюючи пропозицію грошей та інфляцію;
- керує резервами іноземної валюти єврозони та купівлею або продажем валют для збалансування обмінних курсів;
- організовує нагляд за фінансовими ринками та установами;
- забезпечує безпеку та надійність європейської банківської системи;
- дозволяє виробництво банкнот євро країнами єврозони;
- відстежує цінові тенденції та оцінює ризики для цінової стабільності;
- підтримує електронну платіжну систему TARGET2

Блакитним кольором зображені країни-члени єврозони. Сірим — члени ЄС, що не використовують євро,

ЯКИЙ СКЛАД ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЦЕНТРАЛЬНОГО БАНКУ?

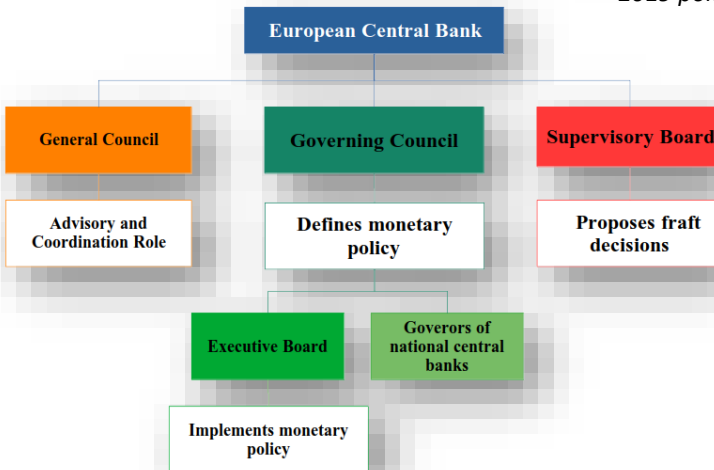
ЕЦБ складається з 3 органів прийняття рішень:

Керівна Рада – головний орган, що приймає рішення. Складається з Виконавчої Ради та керівників національних центральних банків країн євросони. Її основним завданням є формулювання монетарної політики для євросони.

Керівну Раду очолює президент Єв-

Крістін Лагард
Президент ЕЦБ з 2019 року

ропейського Центрального Банку. Він представляє Банк у відносинах з іншими установами ЄС та на міжнародному рівні. З 1 листопада 2019 року президентом ЕЦБ є Крістін Лагард.

Виконавча Рада керує повсякденною діяльністю Банку. Складається з президента та віце-президента ЕЦБ та 4 інших членів,

які призначаються на 8 років Європейською Радою без права переобрання. На неї покладається реалізація монетарної політики, яку прийняла Керівна Рада.

Генеральна Рада виконує дорадчу та координаційну роль.

Складається з президента та віце-президента ЕСВ, а також керівників центральних банків усіх країн ЄС. Інші члени Виконавчої ради ЕСВ, президент Ради ЄС і один член Європейської Комісії можуть бути присутніми на засіданнях, але не мають права голосу.

Роботу Європейського Центрального Банку контролює **Наглядова Рада**. До її складу входять Голова (призначається на 5 років без права переобрання), заступник голови (обирається з числа членів Виконавчої Ради), 4 представники ЕСВ і представники національних наглядових органів. Існує також керівний комітет, який забезпечує діяльність Наглядової Ради та готує її засідання. Він складається з голови, його заступника, одного представника Банку і 5 представників національних наглядових органів. Останні призначаються Наглядовою Радою на один рік на основі **ротаційної системи**, яка забезпечує справедливе представництво країн.

ЯК ПРАЦЮЄ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ЦЕНТРАЛЬНИЙ БАНК?

Європейський Центральний Банк базується у Франкфурті. Головна будівля банку знаходиться за адресою Зонеманнштрассе, 20.

Цей інститут співпрацює з центральними банками 19 країн, які прийняли євро як офіційну валюту. Разом вони встановлюють процентні ставки, проводять операції з іноземною валютою та управляють іноземними резервами різних країн. ЄЦБ також підтримує робочі відносини з іншими відповідними установами, органами та форумами як в ЄС, так і на міжнародному рівні.

Робота Європейського Центрального Банку виражається у діяльності його органів прийняття рішень.

- **Керівна Рада:** оцінює економічні та монетарні події, визнає монетарну політику єврозони та встановлює процентні ставки, за якими комерційні банки можуть позичати в ЄЦБ. Зазвичай вона збирається двічі на місяць.
- **Виконавча Рада:** реалізує монетарну політику, відповідає за повсякденне управління ЕСВ, готує засідання Керівної Ради. Зазвичай вона збирається кожний вівторок.
- **Генеральна Рада:** сприяє консультативній та координаційній роботі та допомагає підготуватися до майбутнього розширення єврозони. Вона існуватиме до тих пір, доки всі країни-члени ЄС не приймуть євро. Коли це відбудеться, Генеральна Рада буде скасована.

Наглядова рада збирається кожні три тижні для обговорення, планування та виконання наглядових завдань Банку. Вона пропонує проекти рішень Керівній Раді. Рішення всередині Наглядової Ради приймаються шляхом консенсусу.

Європейський Центральний Банк є повністю незалежною установою. Ні він, ні національні центральні банки Європейської системи, ні будь-який член їхніх керівних органів не можуть запитувати або приймати інструкції від будь-якого іншого органу. Інституції

ЄС та уряди держав-членів повинні поважати цей принцип і не повинні намагатися впливати на ЕСВ або національні центральні банки.

У своїй роботі Європейський Центральний Банк підзвітний Європейському Парламенту. Наприкінці кожного року ЕСВ готує звіт для Парламенту, Європейської Комісії, Європейської Ради та Ради Європейського Союзу. Крім того, парламентський комітет з економічних і валютних питань щоквартально організовує слухання з представниками Банку.

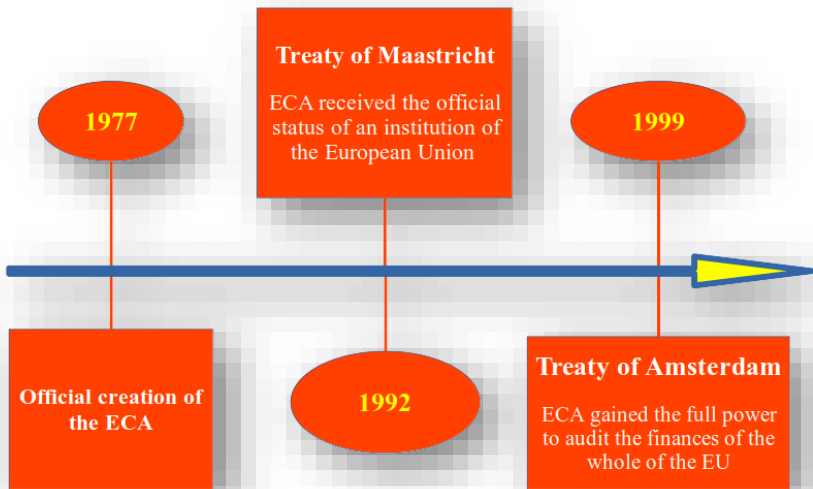
Робоча мова всередині ЕСВ – англійська, однак спілкування з іншими національними органами та з громадянами ЄС зазвичай відбувається їхньою мовою. Офіційні документи, такі як річний звіт, складаються офіційними мовами ЄС (зазвичай англійською, німецькою та французькою).

Підсумуємо

- I. Європейський Центральний Банк (ЕСВ) — головна фінансова установа Європейського Союзу.
- II. Разом з національними центральними банками Європейський Центральний Банк утворює Європейську систему центральних банків і визначає грошову політику країн єврозони.
- III. Головна мета — підтримувати стабільні ціни.
- IV. Європейський Центральний Банк має виключне право дозволяти випуск банкнот у єврозоні.
- V. Європейський Центральний Банк складається з 3 органів прийняття рішень: Керівної, Виконавчої та Генеральної Рад.
- VI. Керівна Рада – головний орган, що приймає рішення. Її основним завданням є формулювання монетарної політики для єврозони.
- VII. Керівну Раду очолює Президент Європейського Центрального Банку. Він представляє Банк у відносинах з іншими установами ЄС та на міжнародному рівні

- VIII. Виконавча Рада керує повсякденною діяльністю Банку. На неї покладається реалізація монетарної політики, яку прийняла Керівна Рада.
- IX. Генеральна Рада виконує дорадчу та координаційну роль.
- X. Європейський Центральний Банк співпрацює з центральними банками 19 країн, які прийняли євро як офіційну валюту
- XI. Європейський Центральний Банк є повністю незалежною установою.
- XII. У своїй роботі Європейський Центральний Банк підзвітний Європейському Парламенту.

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД АУДИТОРІВ

Європейський Суд Аудиторів — останній за списком але не за значенням інститут Європейського Союзу. Він здійснює нагляд (аудит) за бюджетом ЄС. Його діяльність допомагає гарантувати, що система фінансового менеджменту Союзу працює ефективно та відкрито.

ІСТОРИЧНА ДОВІДКА

Європейський Суд аудиторів був створений 18 жовтня 1977 року згідно з Брюссельським договором 1975 року. Це стало відповіддю на потребу зовнішнього незалежного контролю фінансів Європейського Співтовариства. Зі створення Європейського Союзу і поглибленням фінансової інтеграції роль та повноваження ЕСА постійно зростали.

ЯКА РОЛЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ АУДИТОРІВ?

Європейський Суд Аудиторів є незалежним зовнішнім аудитором Європейського Союзу. Його основна роль полягає в тому, щоб перевірити, чи правильно виконується бюджет ЄС, тобто гарантує, що доходи та витрати Союзу та його інститутів є законними та необхідними. Також він забезпечує надійне фінансове управління. **Таким чином, Європейський Суд Аудиторів піклується про інтереси платників податків ЄС.**

Крім того, Європейський Суд Аудиторів впливає на формування фінансового законодавства ЄС і його боротьбу із шахрайством.

Загалом, Європейський Суд Аудиторів виконує такі завдання:

- перевіряє доходи і витрати ЄС;

- перевіряє будь-яку особу чи організацію, яка працює з коштами ЄС;
- повідомляє Європейське бюро по боротьбі з шахрайством (OLAF) про підозри в шахрайстві, корупції чи іншій незаконній діяльності.
- надає свою експертну думку політикам ЄС щодо того, як можна краще управляти фінансами ЄС і зробити їх більш підзвітними громадянам

Європейський Суд Аудиторів не має власних юридичних повноважень. Якщо аудитори виявляють шахрайство або порушення, вони повідомляють про це OLAF — Європейський офіс по боротьбі з шахрайством.

ЯКИЙ СКЛАД ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ АУДИТОРІВ?

Європейський Суд Аудиторів є колегіальним органом, що складається з 27 членів (аудиторів), по одному від кожної країни-члена ЄС. Аудитори призначаються Радою Європейського Союзу після консультації з Європейським Парламентом. Термін їх повноважень становить 6 років з можливістю переобрання. Аудитори мають бути повністю незалежними від своїх держав-членів. Крім того, вони не можуть обіймати будь-яку політичну чи державну посаду або займатися іншою професією.

Тоні Мерфі — президент ЕСА

Аудитори обирають зі свого числа Президента на 3 роки з можливістю переобрання. Він головує на засіданнях Суду, забезпечує належне управління установою та її діяльністю та представляє Суд у його зовнішніх відносинах.

ЕСА складається з п'яти палат, до яких закріплені члени та персонал. Члени кожної палати обирають **декана** на 2 роки з можливістю переобрання. **Кожна палата має два завдання:**

- готувати спеціальні доповіді, окремі щорічні доповіді та висновки;
- готувати щорічні звіти про бюджет ЄС та Європейського фонду розвитку для ухвалення Судом у цілому.

ЕСА підтримує штат працівників із приблизно 900 аудиторів, перекладачів та адміністраторів, найнятих у рамках Європейської державної служби.

Як працює Європейський Суд Аудиторів?
Європейський Суд Аудиторів розташований в Люксембурзі.

Робота Суду полягає в тому, щоб перевірити, чи належним чином збираються кошти ЄС, які надходять від платників податків, і чи витрачаються вони законно, економно та за цільовим призначенням. **Аудиторська робота зосереджена головним чином на Європейській Комісії** – головному органі, відповідальному за виконання бюджету ЄС. Але вона також тісно співпрацює з національними органами влади, оскільки Комісія спільно з ними управляє більшістю фондів ЄС (близько 80%).

Повний склад ЕСА з 27 членів збирається приблизно двічі на місяць, щоб обговорити та ухвалити такі документи, як звіти про загальний бюджет ЄС та Європейського фонду розвитку. **Наприкінці кожного року Європейський Суд Аудиторів складає аудиторський звіт, який направляє Європейському Парламенту та Раді ЄС.** На основі цього звіту Парламент вирішує: схвалювати чи не схвалювати роботу Європейської Комісії з бюджетом. У разі схвалення ЕСА надсилає Раді та Парламенту заяву про впевненість у тому, що гроші європейських платників податків використані належним чином. Аудиторський звіт публікується в Офіційному журналі Європейського Союзу та повинен містити відповіді інституцій на зауваження Суду.

ЕСА співпрацює з національними службами та європейськими інститутами. Для виконання своїх завдань Суд Аудиторів може запитувати будь-яку інформацію від інституцій та органів ЄС, організацій, які отримують виплати з бюджету Союзу, або національних аудиторських органів. Він часто проводить перевірки на місці. Його висновки записуються у звітах, які доводять будь-які проблеми до відома Європейської Комісії та урядів держав-членів ЄС. **Щоб ефективно виконувати свою роботу, Європейський Суд Аудиторів є повністю незалежним від інших інституцій, але водночас залишається з ними на постійному зв'язку.**

ЕСА проводить 3 види аудиту		
Фінансовий аудит	Аудит відповідності	Аудит ефективності
перевірка того, що звітність точно відображає фінансовий стан, результати та рух грошових коштів.	перевірка відповідності фінансових операцій правилам.	перевірка того, що фонди ЄС досягають своїх цілей з найменшими можливими ресурсами та в найбільш економічний спосіб.

Підсумуємо

- I. Європейський Суд Аудиторів (ЕСА) є незалежним зовнішнім аудитором Європейського Союзу.
- II. Основна роль Європейського Суду Аудиторів полягає в тому, щоб перевірити, чи правильно виконується бюджет ЄС.
- III. Європейський Суд Аудиторів є колегіальним органом, що складається з 27 членів (аудиторів), по одному від кожної країни-члена ЄС.
- IV. Аудитори призначаються Радою Європейського Союзу після консультації з Європейським Парламентом. Термін їх повноважень становить 6 років з можливістю переобрання.
- V. Аудитори обирають зі свого числа Президента на 3 роки з можливістю переобрання. Він головує на засіданнях Суду, забезпечує належне управління установою та її діяльністю та представляє Суд у його зовнішніх відносинах.
- VI. ЕСА складається з п'яти палат, на чолі з деканом. Вони готують спеціальні доповіді та щорічні звіти про бюджет ЄС та Європейських фондів розвитку.
- VII. Повний склад ЕСА з 27 членів збирається приблизно двічі на місяць.
- VIII. Наприкінці кожного року Європейський Суд Аудиторів складає аудиторський звіт, який направляє Європейському Парламенту та Раді ЄС.
- IX. Для виконання своїх завдань Європейський Суд Аудиторів може запитувати будь-яку інформацію від інституцій та органів ЄС, організацій, які отримують виплати з бюджету Союзу, або національних аудиторських органів.
- X. Європейський Суд Аудиторів є повністю незалежним від інших інституцій, але водночас залишається з ними на постійному зв'язку.

ДЛЯ НОТАТОК

